

POLSKA
bez barier

Przewodnik

Przewodnik
POLSKA
bez barier

STANISŁAW FRANCUZ – geograf, fotograf, filmowiec, wykładowca i ekspert d/s turystyki, instruktor przewodnictwa i ochrony przyrody PTTK. Autor licznych przewodników po Polsce dla osób niepełnosprawnych. Twórca i realizator wydawnictw multimedialnych na CD i DVD, serwisów WWW, folderów i książek o tematyce turystycznej. Przewodnik turystyczny po Dolnym Śląsku, Przewodnik Sudecki. Pilot wycieczek turystycznych. Doktorant na wydziale Pedagogiki DSW we Wrocławiu. Na filmowaniu, fotografii i podróżach w kraju i zagranicą spędza średnio 2/3 roku.

MARTA FRANCUZ – studentka V roku Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Pilotka wycieczek turystycznych. Autorka wielu opracowań promocyjnych dla Dolnego Śląska, Wielkopolski i Lubuskiego oraz Polski. Korektor tekstów do folderów i publikacji turystycznych m.in. Zima na Dolnym Śląsku, Dolny Śląsk dla dzieci i młodzieży, Atrakcje Dolnego Śląska i Dolny Śląsk z lotu ptaka, Wielkopolska bez barier, Pasjonatka gór, żagli, szymbowców, uczy dzieci gry na pianinie. Nie potrafi się nudzić – „Po co tracić czas, gdy mogę poznać świat i ludzi?”

MARCIN FRANCUZ – student Politechniki Wrocławskiej - Mechanika i Budowa Maszyn specjalność Inżynieria Lotnicza. Fotograf i filmowiec, wolontariusz w stowarzyszeniu PROGRES. W firmie Interior Multimedia i Wydawnictwa autor zdjęć, filmów (z lotu ptaka) i tekstów do opracowań, wydawnictw książkowych, filmowych, multimedialnych z zakresu turystyki i promocji regionów Polski. Żeglarz, motorowodnik, pasjonat turystyki, motocykli i gry na gitarze.

WIKTOR FRANCUZ – uczeń VI LO we Wrocławiu, wolontariusz, pasjonat wycieczek turystycznych i przyrody. Siermię jachtowy i motorowodnik. Z aparatem fotograficznym w rękach już od 10 roku życia. Autor wielu zdjęć do wydawnictw w firmie INTERIOR. Współautor fotografii i filmów do przewodnika turystycznego pt. „Dolny Śląsk – otwarty dla każdego – 100 tras turystycznych dla osób niepełnosprawnych”. Województwo Wielkopolskie bez barier 70 tras... Asystent w reportażach filmowych i transmisjach TVONLINE.

Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich
PROGRES

55-120 Oborniki Śląskie, ul. Dworcowa 44/4
www.progres.media.pl

Projekt współfinansowany ze środków PFRON

ISBN 978-83-930088-5-8

www.bezbarier.turystyka.pl, www.bezbarier.info.pl

POLSKA bez barier

500 tras turystycznych
dla osób niepełnosprawnych

Przewodnik

POLSKA bez barier

500 tras turystycznych
dla osób niepełnosprawnych

Stanisław Francuz, Marta Francuz,
Wiktor Francuz, Marcin Francuz

W przewodniku zaprezentowano trasy o trzech stopniach trudności¹:

- * (jedna gwiazdka) trasa łatwa, nizinna, bez większych przeszkód, dostępna w 100% dla wózkowiczów;
- ** (dwie gwiazdki) trasa o pewnym stopniu trudności, niewielkie podjazdy, długość do 7 km, utrudnienia w postaci nierówności na drodze lub trasy wodne;
- *** (trzy gwiazdki) trasa trudna, długa lub powyżej 7 km, o sporej ilości podjazdów (różne przeszkody na trasie, często wymagane wsparcie wózkowicza przez osoby trzecie), w tym trasy kajakowe, wodne wielodniowe.

¹ gwiazdki są podane zarówno w spisie treści przy tytule trasy, jak i przy tytule opisu trasy.

Projekt współfinansowany ze środków PFRON.

Przedstawione treści wyrażają poglądy realizatora projektu i nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska PFRON.

Autorzy: *Stanisław Francuz, Marta Francuz, Marcin Francuz, Wiktor Francuz*

Konsultacje wersji dla niewidomych: *Patryk Miś*

Na okładce: *Agata Rocznik*

Projekt i opracowanie graficzne: *Andrzej Duliba*

Wykonanie map: *Aleksandra Domeradźka, Andrzej Duliba, Robert Lachmann*

Foto: *Stanisław Francuz, Marcin Francuz, Wiktor Francuz, Marta Francuz,*

Andrzej Kopystyński, Anna Kopystyńska, Andrzej Duliba, Mirosław Karasiuk,

Cezary Kopczyński, Bartłomiej Karwacki, Piotr Żyła, Robert Lachmann,

Waldemar Brygier, Andrzej Wilk.

Recenzja: *Joanna Szczepankiewicz-Battek*

Korekta merytoryczna: *Marta Francuz, Grażyna Francuz, Wiktor Francuz,*

Edward Kaszuba, Joanna Szczepankiewicz-Battek, Marek Battek, Katarzyna Rebizant

Weryfikacja techniczna: *Andrzej Kopystyński, Marcin Francuz, Wiktor Francuz*

Obsługa informatyczna: *Andrzej Kopystyński*

Współpraca merytoryczna: LOTUR, WOT Poznań, PLOT Poznań, PROT Rzeszów

DTP: INTERIOR Multimedia i Wydawnictwa

Wydanie I, Wrocław 2016

© Copyright by:

Wydawca: INTERIOR Multimedia i Wydawnictwa

Stanisław Francuz, ul. Stabłowicka 72, 54-058 Wrocław,

www.interior.net.pl, www.tourist.net.pl

na zlecenie

Stowarzyszenia Inicjatyw Obywatelskich PROGRES

www.progres.media.pl

ISBN: 978-83-930088-5-8

Druk: Stolgraf oddział Świdnica, ul. M. Konopnickiej 13,

58-100 Świdnica, tel. 74 853 69 97, www.stolgraf.pl

Szanowni Państwo!

Pod względem turystycznym Polska jest jednym z najatrakcyjniejszych regionów w Europie. Wyjątkowe atuty sprawiają, że przybywa tu wielu gości z kraju i zagranicy. Wśród nich są również osoby z niepełnosprawnością. Starając się zaspokajać także ich potrzeby i oczekiwania, oddajemy do Państwa dyspozycji przewodnik pt. Polska bez barier - 500 tras turystycznych dla osób niepełnosprawnych. Poprzez to wielonarzędziowe wydawnictwo chcemy zaprosić Państwa do skorzystania z bogatej i różnorodnej oferty turystycznej, jaką ma nasz kraj. Wierzymy, że przewodnik ułatwi wszystkim gościom planowanie pobytu, pomoże uzyskać dostęp do niezbędnych informacji, a także przyczyni się do włączenia jak największej grupy osób z niepełnosprawnością do aktywnego uczestnictwa w turystyce.

Mamy ogromną nadzieję, że pobyt będzie dla Państwa na tyle ciekawy i inspirujący, że powrócicie tu jeszcze nie raz. Do zobaczenia na pozbawionych barier polskich szlakach turystycznych!

Z wyrazami szacunku

*Stanisław Francuz, Marta Francuz,
Marcin Francuz, Wiktor Francuz*

Polska położona jest w Europie Środkowej między Morzem Bałtyckim na północy a Sudetami i Karpatami na południu, w przeważającej części w dorzeczu Wisły i Odry.

Charakteryzuje się zmienną rzeźbą terenu – góry przeplatają się z nizinami i pojezierzami, klimat alpejski z takim, w którym dojrzewa winorośl. Ukryte górskie wodospady, rzeki oraz bagna są domem dla licznych ptactwa wodnego. To kraina dzięki wcióż przyrody licznych borów, jezior i rozwijającej się pośród niej cywilizacji. Liczne miasta takie jak Kalisz, Gniezno, Poznań, Kraków, Wrocław, Gdańsk, Szczecin szczycą się ponad tysiącletnią tradycją.

Polska to kraj o bogatym dziedzictwie kulturowym i historycznym a jednocześnie młody duchem licznych uczelni wyższych zasilanych przez młodzież z kraju i zza granicy.

Polska to kolebka kultury, znana na skalę międzynarodową z festiwali muzycznych, filmowych, teatralnych i wielu wydarzeń sportowych: (Wratislavia Cantans, Teatry Uliczne, Festiwal Chopinowski, Sopot Festival, Festiwal w Opolu).

Poszczególne krainy Polski mają swój odrębny, niepowtarzalny charakter, składają się nań zabytki, kulinaria, folklor, ciekawe imprezy kulturalne i sportowe.

Polska może poszczycić się bogactwem zamków, pałaców, klasztorów i kościołów. Takie ikon jak Malbork, Książ, Czochoa, Lubiąż, Krzeszów przyciągają co roku rzesze turystów.

Zabytki i miasta wpisane na listę UNESCO takie jak Kraków, Zamość, Toruń, Wieliczka, Kościoły Pokoju w Świdnicy i Jaworze, Warszawa oraz genialna Hala Stulecia zaprojektowana przez Maxa Berga we Wrocławiu, to gwarancja doświadczeń kulturowych i historycznych na najwyższym poziomie.

Dzieje Polski to także liczne związki z Niemcami, Austrią, Rosją, Litwą i Ukrainą oraz osiedlającymi się tu przez stulecia Żydami. W krajobrazie pozostały do dziś cerkwie, kościoły, meczety i synagogi.

Polska to kraina, która obfituje w wiele mrocznych legend i tajemnic, a podziemia, kopalnie, lochy i fortyfikacje pełne są szyfrów i zagadek czekających na swych odkrywców. Ziemia tu obfituje w liczne minerały oraz źródła mające dobroczynny wpływ na nasze zdrowie. Turystów i gości przyciągają uzdrowiska sudeckie i karpackie, w centralnej Polsce i nad Bałtykiem. Powietrze przesycone jest zapachem borów sosnowych, kwitnących wiosną rzepaków, akacji oraz lip. Pięknie jest tu o każdej porze roku – od zimy tatrzańskie poprzez pełną barw bukowych lasów jesień nad przełomem Dunajca. Na Wasze przybycie czekają liczne parki narodowe i krajobrazowe. Od gór przez wyżyny i pojezierza, aż do Bałtyku.

Na szczególną uwagę zasługują przedziwne grupy skalne w Sudetach: Szczeliniec Wielki, Błędné Skały i Szlak Skalnych Grzybów w Górach Stołowych.

Tysiące ścieżek górskich, przytulnych schronisk i znakomicie przygotowana baza turystyczna czekają na wędrowców. Znajdą tu coś dla siebie nawet najbardziej wymagający. W górach królują sporty zimowe, ale można uprawiać tu również, rafting, wspinaczkę, przeprawy przez mosty linowe, loty widokowe na paralotni i szybowcu. Niziny i pojezierza zaś kuszą licznymi szlakami rowerowymi, jazdą konną, kajakami oraz żeglarstwem.

Poszukującym kontaktu z naturą Polska oferuje agro oraz ekoturystykę. Malownicze, spokojne, otoczone nieskazitelną naturą gospodarstwa wiejskie są idealnym miejscem na odzyskanie sił witalnych, oderwanie się od codziennej gonitwy, wyciszenie oraz relaks. Zapraszamy do Polski bez barier!

ZPM

Zachodniopomorskie
str. 736-775

POM

Pomorskie
str. 480-531

W-M

Warmińsko-mazurskie
str. 612-651

K-P

Kujawsko-pomorskie
str. 100-139

PDL

Podlaskie
str. 446-479

LBU

Lubuskie
str. 182-219

WLP

Wielkopolskie
str. 652-735

MAZ

Mazowieckie
str. 304-365

ŁDZ

Łódzkie
str. 220-253

LBL

Lubelskie
str. 140-181

DŚL

Dolnośląskie
str. 10-99

OPO

Opolskie
str. 366-403

ŚL

Śląskie
str. 532-583

ŚW

Świętokrzyskie
str. 584-611

MŁP

Małopolskie
str. 254-303

PKR

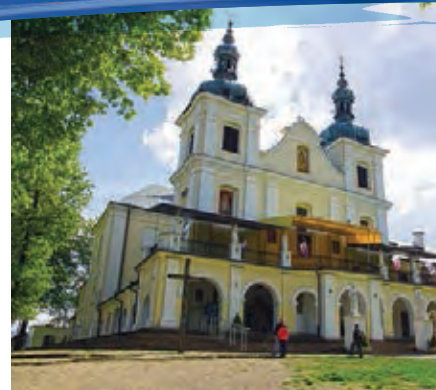
Podkarpackie
str. 404-445

Rzeszów

Województwo podkarpackie położone jest w południowo-wschodniej części Polski. Od zachodu graniczy z województwem małopolskim, od północnego zachodu z województwem świętokrzyskim, od północnego wschodu z województwem lubelskim, od południa z krajem preszowskim Słowacji, zaś od wschodu z obwodami lwowskim i zakarpaccim Ukrainy. Obszar województwa podkarpackiego obejmuje środkową część Podkarpacia (wschodnią część Kotliny Sandomierskiej), zachodnią część Zewnętrznych Karpat Zachodnich, zachodni fragment Zewnętrznych Karpat Wschodnich oraz część Roztocza. Biorąc pod uwagę historyczne granice, podkarpackie obejmuje dawne tereny południowo-wschodniej Małopolski. Stolicą województwa jest Rzeszów. Największe rzeki województwa to San, Wisłoka i Wisłok. W województwie znajduje się również rzeka Strwiąż i Mszanka uchodzące do Dniestru (zlewnia Morza Czarnego).

Podstawowymi funkcjami regionu jest rolnictwo, rekreacja, wypoczynek i turystyka.

W województwie dominuje przemysł lotniczy, elektromaszynowy, chemiczny, a także spożywczy i drzewny. Przemysł rolno-spożywczy to branża mięsna, mleczarska, cukrownicza, owocowo-warzywna oraz zbożowo-młynarska. Głównymi ośrodkami przemysłu elektromaszynowego są Rzeszów, Stalowa Wola oraz Mielec. Przemysł chemiczny rozwija się w Dębicy, Jaśle i Nowej Sarzynie.

Karpaty i Pogórze zachwycają walorami środowiska naturalnego i wysoką atrakcyjnością turystyczną. Atutem są zasoby naturalne podkarpackiego w postaci kompleksów leśnych, rzek i zbiorników wodnych, zasobów gazu, wód geotermalnych, a także surowców budowlanych.

O wysokiej wartości przyrodniczo-krajobrazowej i atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej świadczy m.in. istnienie w wojewódz-

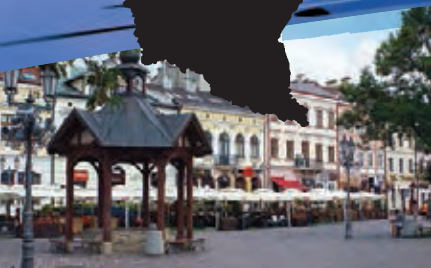
twie dwóch parków narodowych: Magurskiego i Bieszczadzkiego, licznych rezerwatów, 10 parków krajobrazowych tj.: Park Krajobrazowy Doliny Sanu, Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Gór Słonnych, Jaśliski Park Krajobrazowy, Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Pogórze Przemyskiego, Południoworoztoczański Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej, Park Krajobrazowy Lasy Janowskie, Park Krajobrazowy Pasma Brzanki.

Atrakcją dla zwiedzających są bogate pod względem historycznym i kulturowym miasta. Największy potencjał w kwestii walorów turystycznych mają spośród nich Przemyśl i Krosno. Główne ośrodki miejskie godne polecenia oprócz Rzeszowa są: Tarnobrzeg, Stalowa Wola, Mielec, Dębica, Sanok, Jasło oraz Jarosław.

Podkarpackie znane jest z bogactwa licznych uzdrowisk m.in. Rymanów Zdrój, Polańczyk, Horyniec czy też Iwonicz Zdrój. Największym sztucznym zalewem w Polsce jest Jezioro Solińskie. Idealnym do uprawiania sportów wodnym, a także prowadzenia szkółek żeglarskich. Region posiada także sporo turystycznych szlaków pieszych i tras rowerowych o zróżnicowanym poziomie trudności. Liczne stadniny koni i 140 km szlaków konnych oferuje wypoczynek w siodle. Dziedzictwo kulturowe Podkarpackiego objawia się licznymi budowlami sakralnymi i świeckimi. Obejmuje ono liczne drewniane świątynie, pałace, dwory i dworki. Zamek Lubomirskich i Potockich w Łańcucie, pałace renesansowe w Krasiczynie oraz w Baranowie Sandomierskim.

Podkarpackie jest jednym z najpopularniejszych regionów turystycznych – przyrodniczych w Polsce. Piękno krajobrazu i bogactwo kultury, urok Bieszczad – europejskiej oazy dzikiej przyrody, przyciąga turystów pragnących odpocząć i aktywnie zwiedzać.

Rzeszów położony jest na pograniczu Pogórza Karpackiego i Kotliny Sandomierskiej, na Podgórzu Rzeszowskim nad rzeką Wisłokiem. Miasto leży na styku dwóch jednostek tektonicznych, które dzielą je na dwie części. Południowa część leży na terenie Płaszczowiny Skolskiej, natomiast północna na Zapadlisku Przedkarpackim.

W 1354 r. król Kazimierz Wielki nadał już istniejącemu miastu przywilej lokacyjny i prawa miejskie, co uznaje się za początek pisanej historii Rzeszowa. W 1363 r. istniał w mieście już kościół parafialny, a w 1406 r. parafialna szkoła. W XVI w. Mikołaj Spytek Ligęza założył związek terytorialny, pod nazwą „Państwo Rzeszowskie”.

W XV w. miasto zostało zdewastowane przez pożar. Po odbudowie, dzięki przywilejom rozpoczął się szybki rozwój. W 1591 r. wzniesiono ratusz miejski, a w 1600 r. rozpoczęto budowę zamku. W 1627 r. miasto ufortyfikowano, a w latach 1624-1629 właściciel miasta ufundował warowny klasztor i kościół oo. Bernardynów. W 1638 r. Rzeszów przeszedł na własność rodu Lubomirskich, stając się ośrodkiem dóbr magnackich. W 1658 r. Jerzy Sebastian Lubomirski założył słynne Kolegium Pijarów, jedną z nielicznych wówczas w kraju szkół średnich. Wśród jego wykładowców był ksiądz Stanisław Konarski, a wiele lat później szkołę ukończyli m.in. Ignacy Łukasiewicz, Julian Przyboś, Władysław Sikorski, Władysław Szafer. W marcu 1684 r. gościł w Rzeszowie król Jan III Sobieski, uczestnicząc w mszy dziękczynnej za wiktoryę wiedeńską w kościele oo. Pijarów (ob. muzeum i popijarskie I Liceum Ogólnokształcące im. S. Konarskiego). W 1772 r., na kolejne 146 lat, miasto weszło w skład zaboru austriackiego.

Rzeszów stał się miastem wolnym w 1845 r. Uzyskanie przez Galicję swobód politycznych i gospodarczych przyczyniło się do rozwoju miasta. W 1858 r. do miasta doprowadzono linię kolejową, w 1888 r. pojawiły się telefony, w 1900 r. gazowe lampy uliczne, w 1911 r. uruchomiono elektrownię i rozpoczęto tworzenie sieci wodociągowej. Pojawiły się in-

westycje budowlane i infrastrukturalne – koszary, szkoły, brukowane ulice, wprowadzono elektryczne oświetlenie.

W 1918 r. rozpoczęła w Rzeszowie działalność Polska Organizacja Wojskowa, której komendantem był Leopold Lis-Kula. Po odzyskaniu niepodległości znaczenie Rzeszowa rosło. Rozbudowano wodociągi i system kanalizacji miejskiej, zmodernizowano zasilanie miasta w energię elektryczną, doprowadzono do odbiorców komunalnych gaz ziemny na potrzeby domowe.

W ramach COP, w latach 1937-1939 rozpoczęto budowę zakładów zbrojeniowych a Rzeszów stał się wówczas ośrodkiem przemysłu lotniczego i zbrojeniowego.

Dynamiczny rozwój przerwała II wojna światowa, w wyniku której miasto uległo częściowemu zniszczeniu. Liczne aresztowania księży, inteligencji oraz Żydów, rozstrzelania i zsyłki do obozów stały się codziennością.

Wyzwolenie Rzeszowa nastąpiło 2 sierpnia 1944 r. w wyniku wspólnej akcji wojsk I Frontu Ukraińskiego Armii Czerwonej, oddziałów I Armii Wojska Polskiego oraz żołnierzy rzeszowskiej komórki AK. Wraz z zaprowadzeniem „nowych porządków” rozpoczęły się represje względem opozycji i przetrzymywanie żołnierzy AK w obozach NKWD oraz wywózki w głąb ZSRR.

Przemiany stały się po 1999 r. i utworzeniu woj. podkarpackiego. Dynamiczny rozwój Rzeszowa przyczynił się do wzrostu znaczenia regionu na tle całego kraju. Miasto posiada liczne inwestycje zagraniczne, rozwija się pod względem przestrzennym. Rzeszów ulega intensywnej rewitalizacji. Dzięki szybkiemu rozwojowi Rzeszów występuje również jako ośrodek ponadregionalny. Rozwija się w nim przemysł lotniczy – Dolina Lotnicza. Powstał również Podkarpacki Park Naukowo-Technologiczny w Rzeszowie. Port Lotniczy Rzeszów dzięki rozbudowie i modernizacji nabrał charakteru międzynarodowego.

PKR 1A ok. 1 km *

Trasa spacerowa:

Ul. Grunwaldzka (parking, Urząd Wojewódzki, ogrody bernardyńskie, bazylika oo. Bernardynów) – ul. Jana III Sobieskiego (teatr im. W. Siemaszkowej) – rondo – ul. Sokoła – pl. Farny – (pomnik płk. L. Lisa-Kuli, kościół pw. św. św. Stanisława i Wojciecha) – ul. 3 Maja (liczne kamienice, kościół Św. Krzyża, Muzeum Okręgowe) – ul. Zamkowa – al. Pod Kasztanami (dawny zamek – sąd, punkt IT, fontanna multimedialna, Letni Pałac Lubomirskich) – ul. Polskiego Czerwonego Krzyża – ul. J. Słowackiego – rynek (ratusz, studnia, wejście do podziemnej trasy, muzeum etnograficzne) – ul. J. Matejki – ul. Grunwaldzka

Wydarzenia:

- Carpathia Festival,
- Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych,
- Multimedia Happy End Festiwal – Festiwal Filmów Optymistycznych,
- Multimedia Szajna Festiwal,
- RzeszOff Art Festival,
- Wielokulturowy Festiwal Galicja.

Warto zobaczyć:

- barokowy kościół farny pw. świętych Stanisława i Wojciecha z XV w., obecny z XVII w.,
- przy kościele barokową wieżę dzwoniczą z XVII w.,
- rynek ze studnią z XVII w. i licznymi kamienicami,
- pseudogotycki ratusz z XVI w., przebudowany w XIX w.,
- część podziemi rzeszowskiego rynku (gotyckie sklepienia piwnic),
- zamek rodziny Lubomirskich z ok. 1600 r., wielokrotnie przebudowywany, zrekonstruowany ok. 1906 r.,
- letni pałac Lubomirskich, później rodziny Dąbskich z XVII i XVIII w., wzniesiony przez Tylmana z Gameren, przebudowany w połowie XVIII w. przez K.H. Wiedemanna,
- Dużą Synagogę z 1686 r. zburzoną w 1944 r. a odbudowaną w latach 50. XX w.,
- wczesnobarokową bazylikę Wniebowzięcia NMP z ok. 1630 przy wsparciu Mikołaja Spytka Ligęzy,
- popijarskie zabudowania klasztorne z 1644-49 r., ob. I LO i Muzeum Okręgowe),
- renesansowy kościół Świętego Krzyża z lat 1644-1649, fasada barokowa z lat 1705-1707, w prezbiterium mauzoleum rodu Lubomirskich,
- kościół MB Królowej Polski z 1720 r. z protekcji rodziny Lubomirskich,
- kościół Wniebowzięcia NMP w Zalesiu, w stylu bizantyjskim,

- kościół Chrystusa Króla z lat 1930-35,
- neogotycki kościół św. św. Rocha i Marcina z lat 1913-16 w Słocinie,
- neogotycki kościół św. Józefa z 1900 r.,
- secesyjne wille z XIX w. przy alei Pod Kasztanami,
- Podziemna Trasa Turystyczna „Rzeszowskie Piwnice” (nieдоступna dla w-skersów),
- liczne muzea (Historii Miasta, Okręgowe, Etnograficzne, Diecezjalne, Łowiectwa, Dobranocek),
- park papieski,
- Okrągłą Kładkę (ul. Grunwaldzka/J. Piłsudskiego),
- fontannę multimedialną,
- dawny Dom Kultury WSK, obecnie Instytut Muzyki URZ (jeden oficjalnie wpisany na listę zabytków),
- most im. Tadeusza Mazowieckiego,
- Synagogę Staromiejską wzniesioną na przeł. XVI/XVII w., zniszczoną w 1944 r. i odbudowaną w latach 1953-1963,
- Synagogę Nowomiejską z lat 1705-1712,
- płyty nagrobne kirkutu,
- rzeszowski szlak turystyczny dla osób niewidomych i niedowidzących, (tablice tyflograficzne w siedmiu punktach miasta).

Informacja:

Centrum Informacji Turystycznej***, ul. Rynek 26, 35-064 Rzeszów, tel. 17 875 47 74, www.rzeszow.pl

USTRZYKI DOLNE

PKR 2A ok. 0,9 km *

Trasa spacerowa:

Rynek (parking, muzeum, fontanna, pomnik żołnierzy polskich) – ul. Szkolna (cerkiew) – ul. M. Kopernika – ul. 29 Listopada (Urząd Miasta, kościół pw. Matki Boskiej Królowej Polski) – rynek

Miasto Ustrzyki Dolne leży w Bieszczadach na wysokości ok. 480 m n.p.m., na trasie małej i dużej pętli bieszczadzkiej nad rzeką Strwiąż. Jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej Ustrzyki Dolne.

Warto zobaczyć:

- Muzeum Przyrodnicze Bieszczadzkiego Parku Narodowego,
- neogotycki kościół pw. Matki Boskiej Królowej Polski z lat 1909-1911 wraz z ikoną Matki Boskiej z Dzieciątkiem z II poł. XVII w.,
- cerkiew greckokatolicką pw. Zaśnięcia Matki Bożej z 1874 r.,
- cerkiew na Strwiążku z 1831 r.,
- budynek dawnej synagogi z ok. 1870 r. oraz stary cmentarz żydowski (założony w XVIII w.),
- barokowy kościół pw. Wniebowzięcia NMP z 1743 r. (sanktuarium Matki Boskiej Bieszczadzkiej),
- synagogę,
- stację kolejową z 1872 r.,
- Muzeum Młynarstwa i Wsi,
- zespół basenów Delfin,
- Bieszczadzkie Drezyny Rowerowe: trasa Ustrzyki Dolne – Krościenko – Ustrzyki Dolne,
- liczne stacje narciarskie i linowe.

Informacja:

Bieszczadzkie Centrum Turystyki i Promocji Ustrzyki Dolne***, 38-700 Ustrzyki Dolne, ul. Rynek 16, tel. 13 471 11 30, www.cit.ustrzyki-dolne.pl, www.ustrzyki-dolne.pl

BRZÓZÓW

ok. 0,8 km * **PKR 3A**

Trasa spacerowa:

Pl. Grunwaldzki (parking, sąd, prokuratura) – ul. 3 Maja (Urząd Miejski) – ul. A. Mickiewicza (kolegiata pw. Przemienienia Pańskiego, klasztor) – rynek (ratusz, kamienice) – powrót ul. A. Mickiewicza – ul. ks. Bielawskiego

Warto zobaczyć:

- kolegiatę pw. Przemienienia Pańskiego,
- Brzozów-Zdrój,
- Muzeum Regionalne,
- kaplicę pw. św. Stanisława Kostki,
- budynek dawnego seminarium misjonarzy z XVIII w.,
- domy z przełomu XIX/XX w.,

- elewacje kamienic przy ul. Rynek z drugiej połowy XIX w.,
- rokokową bazylikę w Starej Wsi, kolegium oo. Jezuitów z XVIII w.,
- drewnianą świątynię gotycką w Humniskach z XV w.,
- neogotycki spichlerz dworski w Zmiennicy.

Informacja:

Urząd Miejski w Brzozowie, ul. Armii Krajowej 1, 36-200 Brzozów, tel. 13 434 10 50, www.brzozow.pl

DĘBICA

ok. 2 km * **PKR 4A**

Trasa spacerowa: Ulica Głowackiego (parking, Lidl, pl. Solidarności) – ul. ks. J. Popietuszki (kościół św. Jadwigi) – ul. św. Jadwigi – pl. Kazimierza Wielkiego – pl. Mikołajków – ul. Rzeszowska – rynek – ul. Krakowska – rondo (kościół pw. MB Anielskiej) – powrót tą samą drogą

Warto zobaczyć:

- kościół farny św. Jadwigi z XV w., przebudowany XIX/XX w., obok dzwonnica (najstarszy dzwon z XV/XVI w.),
- kościół pw. Matki Bożej Anielskiej z 1932 r., kościół i klasztor sióstr Służebniczek,
- dawny pałac Raczyńskich przy placu Gryfitów z przed 1849 r., ob. opuszczony,
- park miejski z 1910 r.,
- willę z 1912 r. na ul. Curie-Skłodowskiej 18,
- wodociągową wieżę ciśnień z 1904 r.,
- zespół dworski na Wolicy z 2 poł. XIX w. (dwór oraz park z aleją dojazdową),

- zespół dworski w Latoszynie z XVIII w. (park z aleją dojazdową oraz kaplicą),
- cmentarz parafialny z kaplicą grobową Raczyńskich z 2 poł. XIX w. oraz kaplicą grobową Nagawieckich,
- Synagogę Nowomiejską z XVIII w.,
- cmentarz wojskowy,
- lamus w Latoszynie z XVI w.

Informacja:

Urząd Miejski w Dębicy, 39-200 Dębica, ul. Ratuszowa 2, tel. 14 683 81 00, www.um.debica.pl

PKR 4B ok. 0,8 km *

Trasa spacerowa:

Rynek (parking, Urząd Miejski) – ul. Grodzka (Muzeum lalek) – ul. Węgierska – ul. Karmelicka (kościół i klasztor Karmelitów) – ul. Podwale (kościół św. Jana Chrzyciela, Muzeum Regionalne) – ul. Petrycego – rynek

Pilzno położone jest w powiecie dębickim, w Dolinie Dolnej Wisłoki nad rzeką Dulcza. Za czasów I Rzeczypospolitej było miastem królewskim Korony Królestwa Polskiego.

Warto zobaczyć:

- układ urbanistyczny dawnego miasta,
- pozostałości średniowiecznych i nowożytnych obwarowań (w tym budynek prochni, arsenału, basteje, działobitnie, wały),
- gotycki kościół pw. św. Jana Chrzyciela. z XIII w. ufundowany przez opatów tynieckich, wyposażenie wewnątrz barokowe,
- Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia (kościół klasztorny oo. Karmelitów pw. św. Katarzyny i św. Barbary z 1410 r. fundacji Króla Władysława Jagiełły),
- budynek Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” z 1907 r.,
  - kamieniczki w rynku.

Informacja:

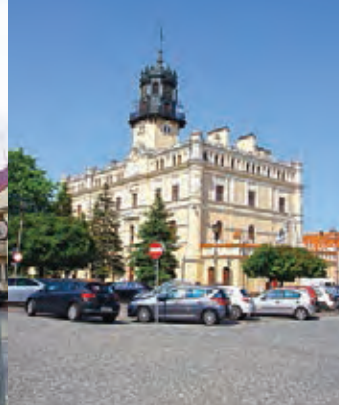
Urząd Miejski w Pilźnie, ul. Rynek 6, 39-220 Pilzno, tel. 14 672 10 36, www.pilzno.um.gov.pl

ok. 1,1 km * PKR 5A

Trasa spacerowa: Rynek

(parking, ratusz, kamienice, podziemna trasa) – ul. Ostrojskich – ul. Jezuicka – pl. Skargi (kolegiata) – ul. ks. Bronisława Fili – ul. Ordynacka (Mała i Duża synagoga) – ul. Opolska – ul. Lubelska – ul. Grodzka (kamienice, fosa, mury obronne) – ul. Grodzka – ul. Trybunalska – ul. Franciszkańska – ul. Przemyska – ul. Jana III Sobieskiego (cerkiew) – rynek

Jarosław położony jest nad Sanem na pograniczu dwóch krain geograficznych: Doliny Dolnego Sanu i Podgórze Rzeszowskiego. Miasto styku trzech wyznań i trzech kultur: polskiej, ruskiej i żydowskiej.

Warto zobaczyć:

- układ urbanistyczny starego miasta,
- rynek z miejską wiatą targową wzorowaną na wrocławskiej z pocz. XX w.,
- kamienicę Attavantich – Centrum Kultury i Promocji,
- renesansową Bramę Krakowską i mury obronne wraz z fosą,
- renesansową kamienicę Orsettich z podcieniami i misterną attyką na rynku z XVI-XVII w.,
- ratusz,
- dawny gmach Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, ob. MOK,
- budynek Stowarzyszenia Jad Charuzim,
- pałac w Pełkiniach,
- kamienicę Rydzikowską z XVI lub XVII w.,
- kamienicę Gruszewiczowską,
- kamienicę królowej Marysieńki z końca XVI w., ob. siedziba Stowarzyszenia Miłośników Jarosława,
- kolegiatę pw. Bożego Ciała z XVI w., dawna świątynia klasztorna kolegium Jezuitów,
- opactwo Benedyktynów z kościołem pw. św. Mikołaja i św. Stanisława Biskupa z 1614-1624, połączenie sztuki sakralnej i fortyfikacyjnej,
- kościół Trójcy Przenajświętszej i klasztor Franciszkanów-Reformatów,
- sanktuarium Matki Bożej Bolesnej i klasztor Dominikanów z XVII w., gotycka rzeźba Matki Boskiej Bolesnej z XIV w.,
- klasztor ss. Niepokalanek, teren dawnego folwarku Jezuitów,
- kościół św. Ducha z lat 1689-1690,
- greckokatolicką cerkiew konkatedralną pw. Przemienienia Pańskiego z XVIII w.,
- dawną greckokatolicką cerkiew Zaśnięcia NMP, obecnie kaplica rzymskokatolicka,
- dwie synagogi z XIX w. (Dużą i Małą).

Informacja:

Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu**, 37-500 Jarosław, ul. Rynek 5, tel. 16 624 89 89, www.jaroslaw.pl

PKR 6A ok. 2,1 km *

Trasa spacerowa:

Ul. Basztowa (parking Urząd Miasta, kolegiata) – ul. Jana Pawła II – ul. Śniadeckich (skatepark, huta szkła) – ul. Floriańska – ul. T. Rejtana (park miejski, dom kultury) – ul. T. Kościuszki – rynek – ul. Basztowa

Warto zobaczyć:

- gotycką kolegiatę pw. Wniebowzięcia NMP – kościół farny najstarszy kościół w mieście z XV, XVIII, XIX w.,
- dzwonnice kościelną z poł. XIV, XV w.,
- neoromański kościół pw. św. Stanisława BM z lat 1892-1893,
- neogotycki pałac Sroczyńskich z 1858 r. oraz park – Jasło-Gorajowice, ob. Zespołu Szkół Medycznych,
- zespół dworski i park z lat 1730-1732 – Jasło-Niegłowice, przy ul. Gajowej,
- figurę św. Jana Nepomucena z 1770 r. na rynku,
- fragmenty murów miejskich znajdujące się przy placu Bartłomieja z Jasła,
- kościół i klasztor siostr Wizytek na wzgórzu zwanym Górką Klasztorną,
- obelisk wzniesiony w 500. rocznicę zwycięstwa grunwaldzkiego na wzgórzu,
- park miejski założony przez Teodora Bernardzikiewicza, w parku pomnik Tadeusza Kościuszki z 1879 r., grób nieznanego żołnierza z 1894 r., altanka z maszkaronem zbudowana z okazji odwiedzin miasta przez cesarza Franciszka Józefa w 1900 roku,
- kamienice w rynku z XVIII-XIX w.,
- Muzeum Regionalne w Jasle przy ul. Kadyiego 11 w domu дарowanym przez lekarza okulistę dr. Stanisława Kadyiego,
- sanktuarium św. Antoniego Padewskiego i klasztor oo. Franciszkanów przy ul. T. Mickiewicza 4,
- stary cmentarz z 1784 r. z neogotycką kaplicą,
- cmentarz żydowski – kirkut z XIX w. przy ul. Floriańskiej.

Informacja:

Informacja Turystyczna „Madart” ***, 38-200 Jasło, ul. Kadyiego 2, tel. 13 446 35 91, www.jaslo.pl

W1 ok. 0,6 km *

W2 ok. 1 km *

PKR 7A

Trasa spacerowa:

Wariant 1 PKR7A1 Kolbuszowa – rynek (skwer, studnia, pomnik krokodyla) – ul. G. Narutowicza (kolegiata) – rynek
Wariant 2 PKR7A2 Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej

Kolbuszowa położona jest na płaskowyżu Kolbuszowskim w Kotlinie Sandomierskiej na skraju Puszczy Sandomierskiej nad rzeką Nil.

Warto zobaczyć:

- Muzeum Kultury Ludowej,
- kolegiatę Wszystkich Świętych z XIX w., w piwnicach grobowe krypty rodów Lubomirskich i Sanguszków,
- kaplicę Księżąt Tyszkiewiczów z XIX w. (cmentarz kolegiaty),
- rynek z zabytkową studnią pośrodku, zrewitalizowany w 2012 r.,
- pałac Tyszkiewiczów w pobliskiej Weryni,
- neorenesansowy budynek Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” z 1908 r.,
- pozostałości po pałacu Lubomirskich (zrujnowanym przez Rosjan podczas konfederacji barskiej),
- park jordanowski,
- synagogę,
- cmentarz żydowski w Kolbuszowej – kirkut.

Informacja:

Urząd Miejski w Kolbuszowej, ul. Obrońców Pokoju 21, 36-100 Kolbuszowa, tel. 17 227 13 33, www.kolbuszowa.pl

PKR 8A ok. 1,2 km *

Trasa spacerowa:

Pl. Konstytucji 3 Maja (parking, pomnik I. Łukasiewicza, kościół Podwyższenia Krzyża i klasztor oo. Kapucynów) – ul. H Sienkiewicza – ul. Franciszkańska (kościół i klasztor) – rynek (studnia, kamienice z arkadami, kamienica dwór ratuszowy, kamienica wójtowska, kamienica pod zegarem) – ul. J. Piłsudskiego (kościół św. Trójcy, Muzeum Rzemiosła, Muzeum Podkarpackie) – rondo Solidarności – ul. Podwale – ul. F. Czajkowskiego – pl. Konstytucji 3 Maja

Krosno położone jest w południowo-wschodniej Polsce przy ujściu potoku Lubatówki do Wisłoka, na obszarze Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej w Beskidzie Niskim.

Warto zobaczyć:

- stare miasto i rynek,
- bazylikę kolegiacką św. Trójcy z XIV w. barokowy wystrój, barokowa dzwonnica, wewnątrz liczne kaplice, w tym kaplica fundatorów – Portiusów z XVII w.,
- kościół pw. NMP i klasztor oo. Franciszkanów z XV w., liczne płyty nagrobne wykonane przez Padovano z Padwy i Lucano z miasta Lugano,
- drewniany kościół św. Wojciecha z 1460 r., wyremontowany w 1903 r.,
- barokowy kościół i klasztor oo. Kapucynów z lat 1771-1809,
- kaplicę Emaus przy ul. Kletówka,
- kościół NMP Królowej Polski z lat 1927-28,
- klasztor Jezuitów z lat 1660-1667,
- pałac Biskupi z XVI w., ob. Muzeum Podkarpackie,
- pałac Trzecieckich z 1808 r., z parkiem,
- pałac Kaczkowskich z 1902 r., z parkiem,
- pałac Dunikowskiego z 1923 r., nazywany także „Pałacem Ślubów”, ob. USC,
- Muzeum Rzemiosła,
- Muzeum Misyjne.

Informacja:

Punkt Informacji Kulturalno-Turystycznej w Krośnie***, 38-400 Krosno, ul. Rynek 5, tel. 13 432 77 07, www.visitkrosno.pl

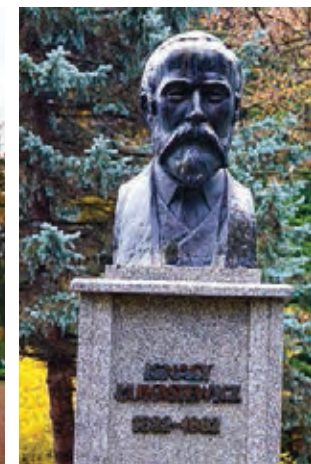

BÓBRKA ZDRÓJ – MUZEUM PRZEMYSŁU NAFTOWEGO I GAZOWNICTWA IM. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

ok. 1 km * PKR 9A

Wieś Bóbrka Zdrój położona jest w Kotlinie Jasielsko-Krośnieńskiej. W odległości 1 km od wsi, na terenie pierwszej kopalni oleju skalnego znajduje się skansen – Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza, wraz z najstarszą na świecie kopalnią Franek, czynną do dziś.

Naturalne wycieki ropy naftowej występowały w lesie bobrzeckim od dawna, ale dopiero w 1854 r. powstała kopalnia i rozpoczęła się eksploatacja przemysłowa. Pionierami przemysłu naftowego, założycielami kopalni w Bóbrce byli: Ignacy Łukasiewicz – farmaceuta; Tytus Trzeciński – ziemianin i inicjator założenia kopalni oraz Karol Klobassa-Zrencki – właściciel wsi Bóbrka. Dzięki ich współpracy powstało pierwsze na świecie wielowymiarowe przedsiębiorstwo naftowe.

Warto zobaczyć:

- obelisk ufundowany w 1872 r. przez Ignacego Łukasiewicza z napisem: „DLA UTRWALENIA PAMIĘCI ZAŁOŻONEJ KOPALNI OLEJU SKALNEGO W BÓBRCE W R 1854 IGNACY ŁUKASIEWICZ 4-11-72”;
- kopalnię Franek, wykonaną ręcznie ok. 1860 r. do głębokości 50 m, a następnie w latach późniejszych pogłębioną za pomocą wiertnicy ręcznej do głębokości 150 m,
- kopalnię Janina; ręcznie wykopaną do głębokości 132 m, a następnie pogłębioną wiertnicą ręczną do głębokości 250 m, do dziś eksploatowana przy użyciu pompy wgłębnej,
- warsztat mechaniczny z 1864 r. o konstrukcji drewnianej.

Informacja:

Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza, ul. Kopalniana 35 Bóbrka, 38-458 Chorkówka, tel. 13 43 33 478, muzeum@bobrka.pl, www.bobrka.pl

DWÓR KOMBORNIA

PKR 9B ok. 0,7 km *

Kombornia to wieś położona 13 km na wschód od Krosna. Miejscowość położona w pobliżu dawnego szlaku przez Duklę na Węgry i z Krosna przez Domaradz do Przemyśla i Lwowa.

Dwór Kombornia to ziemiańska siedziba, której historia sięga XVI w. Jest jednym z lepiej zachowanych zespołów rezydencjonalnych na Podkarpaciu. Obejmuje powierzchnię 10 ha. Dziś hotel, centrum konferencyjne i salon win.

Warto zobaczyć:

- zabytkową kapliczkę konfederacką związaną z legendą o św. Janie z Dukli, który uniósł się do Lwowa, przy kapliczce źródło uważane za uzdrowiające
- dworek z parkiem z poł. XVIII w., w miejscu starego zamku przez właściciela Kombornii Ignacego Urbańskiego, stolnika przemyskiego, dawna własność Moskorzewskich, Firlejów, Urbańskich, Szelińskich. W tym dworze u Feliksa Urbańskiego odbyła się zbiórka powstańców w 1846 r. przeciw zaborcom,
- kościół z lat 30. XIX w., ołtarz główny barokowy pochodzi sprzed 1775 r., chrzcielnica z końca XVIII w. oraz obraz św. Kazimierza i główny obraz zabytkowy Koronacji Matki Bożej.

Informacja:

Dwór Kombornia Hotel & SPA****, Kombornia 1, 38-420 Korczyzna k/Krosna, tel. 13 425 12 54, www.dworkombornia.pl

MUZEUM KULTURY SZLACHECKIEJ – DWÓR W KOPYTOWEJ

ok. 0,3 km * PKR 9C

W I poł. XII w. Kopytowa była śródlęsną osadą należącą do protoplastów rycerskiego rodu ze Skotnik pieczętującego się herbem Bogoria. W 1185 r. wieś Kopytowa została nadana klasztorowi Cystersów w Koprywnicy.

W 1348 r. zasądca Mikołaj z Kopytowej dostał od króla Kazimierza Wielkiego pozwolenie lokacji wsi Kopytowa na obszarze 40 łanów na prawie magdeburskim. W 1354 r. król sprzedał Bogorinom Kopytowę wraz z Łubnem i Łajscami, zwalniając te wsie od jurysdykcji urzędników królewskich.

Zrujnowanym obiektem w roku 1996 zainteresował się krośnieński kolekcjoner i pasjonat zabytków Andrzej Kołder. Nie zrażony znacznym stopniem dewastacji zabytku, dostrzegł nieuchwytnie dla przeciętnego obserwatora wartości i kupił całość założenia dworsko-parkowego z zamiarem urządzenia w nim prywatnego muzeum.

Obecny kształt zespołu dworskiego w Kopytowej jest efektem ponad 10-letniej pracy nad rewitalizacją dworu i parku. Prace konserwatorskie pozwoliły odtworzyć wygląd siedliska dworskiego w otoczeniu parkowym z zachowaniem przeszło 80% autentycznej substancji zabytkowej. Zarówno forma dachu, jak i kolumnowy portyk wgłębnny zostały zrekonstruowane w oparciu o zachowane reliktury. Dwutraktowy dom szlachecki z amfiladowym układem wnętrza posiada oryginalne stropy belkowe z tragarzami, parkiety taflowe, a w centralnej części XVIII-wieczny komin nogawicowy. Kolekcjonerska pasja właściciela Kopytowej umożliwiła wyposażenie wnętrza w rzadkie okazy typowo polskich mebli dworskich, tkanin i obrazów, żyrandoli od XIII do XIX w. W wystroju dworu dostrzec można szczególne upodobanie twórcy muzeum – Andrzeja Kołdera do „sarmackich” detali tworzących specyficzną atmosferę wnętrza oraz szlachetnych rzemieślniczo i artystycznie mebli polskiego biedermeieru.

Informacja:

Muzeum Kultury Szlacheckiej we Dworze w Kopytowej, Kopytowa 1, 38-459 Kopytowa, tel. 788 837 412, 888 959 661, muzeum.kopytowa@gmail.com, www.kopytowamuseum.eu

PKR 10A ok. 1,4 km *

Trasa spacerowa:

Rynek (parking, Dom Handlowy, ratusz) – ul. Marszałka J. Piłsudskiego – ul. Krasickich (zamek w Lesku) – rynek – ul. Moniuszki (synagoga, kirkut) – ul. Kazimierza Wielkiego (kościół Nawiedzenia NMP, dzwonnica) – pl. Konstytucji 3 Maja – ul. Grunwaldzka – rynek

Lesko położone jest na prawym brzegu Sanu, na pograniczu Bieszczad i Pogórza Przemyskiego – zwane „Bramą Bieszczad”.

Warto zobaczyć:

- późnogotycki zamek Kmitów z ok. 1538 r., w następnych latach kilkakrotnie przebudowany, niszczone i odbudowane,
- kościół farny pw. Nawiedzenia NMP z ok. 1539, przebudowany w 1760 i 1889 r.; obok kościoła barokowa dzwonnica z lat 1725-1765, w kościele krypta grobowa oraz epitafium Franciszka Pułaskiego, rotmistrza przemyskiego,
- eklektyczny ratusz miejski z 1894 r., z wieżą zegarową,
- kamienice z XVII-XIX w.,
- kapliczki przydrożne,
- wczesnośredniowieczne cmentarzysko kurhanowe,
- dawną synagogę z przełomu XVI i XVII w. zniszczoną podczas II wojny światowej, utraciła funkcje sakralne, odbudowana w latach 1960-1963, ob. galeria sztuki,
- cmentarz żydowski (kirkut) z nagrobkami z 1600 r. i XVI-XX w.

Informacja:

Bieszczadzkie Centrum Informacji Turystycznej w Lesku**,
38-600 Lesko, ul. Rynek, tel. 13 469 66 95, www.lesko.pl

ok. 1,2 km * PKR 10B

Wieś Solina położona jest w powiecie leskim niedaleko zapory w Górach Sanocko-Turczańskich. Solina jest ośrodkiem sportów wodnych i przystanią dla statków spacerowych.

Zapora w Solinie, która ma 81,8 m wysokości i 664 m długości, jest najwyższa w Polsce.

Zbiornik ma powierzchnię ok. 22 km² i największą w Polsce pojemność (472 mln m³). Jezioro ma bardzo rozwiniętą linię brzegową (ok. 166 km przy średnim stanie wody z lustrem na poziomie 420 m n.p.m.), z licznie występującymi zatoczkami – ujściami strumieni. Maksymalna głębokość zbiornika to 60 m przy zaporze. Poniżej zapory znajduje się elektrownia wodna o mocy 200 MW.

Jezioro Solińskie i zapora jest licznie odwiedzana przez turystów i wczasowiczów. Na jego brzegach powstało kilka ośrodków rekreacyjnych, a na zachodnim brzegu jeziora znajduje się miejscowość uzdrowska Polańczyk. Możliwość kąpiei istnieje na wyznaczonych kąpieliskach. Na całym zbiorniku obowiązuje strefa ciszy (zakaz używania silników spalinowych). Uprawiane jest żeglarstwo i windsurfing, jednak akwen nie należy do łatwych ze względu na zmienność i nieprzewidywalność wiatrów.

Zbiornik Soliński jest dość popularny wśród żeglarzy i kajakarzy ze względu na walory krajobrazowe i mniej „skomercjalizowany” charakter miejsca.

Informacja:

Centrum Informacyjne Energetyki Odnawialnej przy Elektrowni Wodnej Solina,
tel. 13 492 12 75, tel. kom. 605 442 511, www.solina.pl, www.solina.info.pl,
www.twojebieszczady.net/solina.php

POLAŃCZYK – NAD SOLINĄ

PKR 10C ok. 6 km **

Trasa spacerowa:

Trasa wiedzie z centrum miejscowości Polańczyk ul. Zdrojową aż na cypel (park linowy, keja Cypel, liczne tawerny i baza noclegowa) – powrót tą samą drogą

Wieś Polańczyk położona jest w gminie Solina na zachodnim brzegu Jeziora Solińskiego. Ma charakter wsi wczasowo-uzdrowskiej.

LEŻAJSK

ok. 0,8 km * **PKR 11A**

Trasa spacerowa:

Rynek (parking, ratusz, wieża dzwonnicy) – rondo – ul. Jarostawska (cerkiew, Narodnyj Dom) – rynek (kościół św. Trójcy) – ul. A. Mickiewicza (zespół dworu Starościeńskiego, Muzeum Ziemi Leżajskiej) – do klasztoru oo. Bernardynów warto podjechać ul. A. Mickiewicza ok. 2 km na północ miasta

Warto zobaczyć:

- kościół i klasztor oo. Bernardynów z XVII w., bazylika pw. Zwiastowania NMP z lat 1618-1628,
- organy w bazylice oo. Bernardynów z XVII w., fundacji Potockich, wybudowane przez Stanisława Studzińskiego z Przeworska i Jana Głowińskiego z Krakowa,
- Muzeum Prowincji Ojców Bernardynów,
- neorenesansowy ratusz z XVIII w. ob. z XIX w., ul. Rynek 1, siedziba Urzędu Miejskiego,
- wieżę dzwonnicy z 1616 r. (obserwacyjno-obronna), ul. Rynek 1,
- „Proświta” czyli „Narodnyj Dom” – budynek Ukraińskiego Towarzystwa Oświatowego Proświta, z 1913 r. wg proj. Lwa Szelewicza,
- dwór Starościeński z XVIII w., ob. Muzeum Ziemi Leżajskiej,
- barokowy kościół pw. św. Trójcy z 1616 r. ,
- klasycystyczny pałac Miera z 1819 r.,
- klasycystyczny dworek z XIX w. przy ulicy Sandomierskiej,
- dworek w stylu szwajcarskim z II poł. XIX w., ul. Mickiewicza 41,
- Dom Narodowy Polski (sklep Orzech),
- kirkut żydowski z ohelem cadyka Elimelecha Weissbluma, z grobem cadyka oraz inne ocalałe macewy (tablice nagrobne),
- cerkiew Zaśnięcia NMP z 1832 r., parafia grekokatolicka,
- zajazd przy ulicy Mickiewicza 11,
- budynek Kisielewicza.

Warto zobaczyć:

- półwysep,
- uzdrowsko,
- murowaną cerkiew św. Męczennicy Paraskewii (ob. kościół) z ikoną Matki Boskiej z Łopienki,
- cmentarz z murowaną kaplicą dworską z 1909 r. fundacji rodziny Cieślińskich,
- kamienną kapliczkę z XIX w. nad Jeziorem Solińskim,
- możliwość rejsów statkiem, kajakiem i na jachcie.

Informacja:

Urząd Gminy w Solinie z/s w Polańczyku, ul. Wiejska 2, 38-610 Polańczyk, tel. 13 469 21 18, Centrum Informacji Turystycznej w Polańczyku**, 38-610 Polańczyk, ul. Bieszczadzka 18, tel. 13 469 24 95

Informacja:

Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej w Leżajsku*, 37-300 Leżajsk, pl. Dworcowy 2, tel. 17 785 11 23, www.citik.kultura.lezajsk.pl, Muzeum Ziemi Leżajskiej – informacja turystyczna*, 37-300 Leżajsk, ul. Mickiewicza 20A, tel. 17 240 22 35 wew. 15

PKR 12A ok. 1,6 km **

Trasa spacerowa:

Ul. Unii Lubelskiej (parking, starostwo)
 – ul. Jasna – rynek (Urząd Miejski, fontanna, studnia) – ul. Grunwaldzka
 – (cerkiew św. Mikołaja) – ul. kardynała S. Wyszyńskiego – ul. 3 Maja
 (kościół) – ul. Jana III Sobieskiego – most na rzece Sototwa (wzgórze
 zamkowe, Muzeum Kresów, Galeria Oficyna) – ul. 3 Maja – rynek –
 ul. Jasna – Unii Lubelskiej

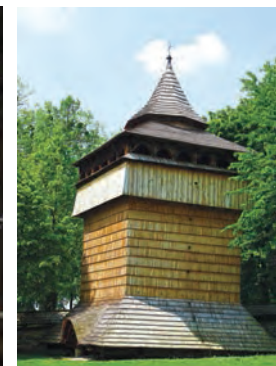
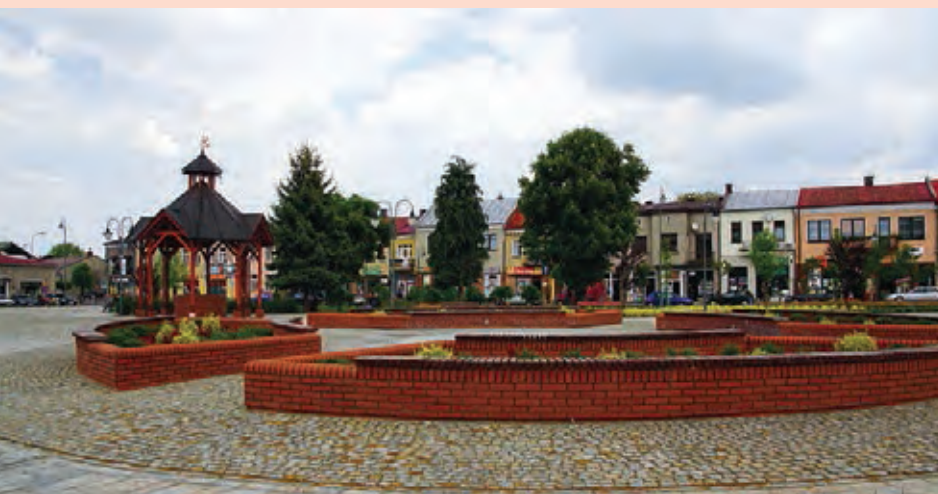
ok. 0,2 km * PKR 12B

Trasa spacerowa:

Zwiedzanie obejmuje zespół cerkwi
 św. Paraskewy

Radruż położony jest przy granicy z Ukrainą, na krawędzi Roztocza Wschodniego i Kotliny Sandomierskiej – Płaskowyżu Tarnogrodzkiego.

Warto zobaczyć:

- zespół cerkiewny o charakterze obronnym z końca XVI w., drewniana cerkiew o charakterze późnogotyckim pw. św. Paraskewy, wolno stojąca dzwonnica oraz murowany, obronny dom diaka, otoczona kamiennym murem z poł. XIX w., zwieńczonym gontowym daszkiem,
- na cmentarzu otoczonym murem stoi kilka kamiennych krzyży oraz krypta właścicieli Radruża – Andruszewskich,
- drewnianą cerkiew pw. św. Mikołaja Cudotwórcy z 1931 r., ob. kościół rzymskokatolicki Niepokalanego Poczęcia NMP w Horyńcu-Zdroju.
- kamienne krzyże i kapliczki przydrożne.

Warto zobaczyć:

- kościół pw. św. Stanisława BM z lat 1898-1899,
- cerkiew św. Mikołaja,
- ratusz z 1889 r. z wieżą zegarową,
- dworzec kolejowy z 1880 r., z zabytkową wieżą ciśniem,
- wzgórze zamkowe z zabudową dworską: pozostałości zamku i fortyfikacji z XVI-XVII w., spichrz z początku XIX w. (muzeum), park założony po 1915 r.,
- budynek handlowy z przełomu XIX/XX przy ul. Kościuszki 75,
- dom z lat 1932-1934 przy ul. Kościuszki 78,
- dom z 1900 r. przy ul. Mickiewicza 26,
- roгатkę z 1929 r. przy ul. Handlowej.

Informacja:

Urząd Miejski w Lubaczowie, ul. Rynek 26, 37-600 Lubaczów,
 tel. 16 632 80 10, www.lubaczow.pl

Informacja:

www.cerkiew-radruz.horyniec.info

PKR 13A ok. 2 km *

Trasa spacerowa:

Rynek (parking, skwer, powóz, pomnik) – ul. Dominikańska – ul. Far-na (kościół farny św. Stanisława BM) – rynek – ul. T. Kościuszki – ul. Zamkowa (zamek w Łańcucie, synagoga) – ul. 3 Maja – pl. Sobieskiego (ławeczka Cetnarskich, Urząd Miasta) – ul. Królowej Elżbiety – rynek

Warto zobaczyć:

- zamek Lubomirskich i Potockich z lat 1629-1641, obecny wygląd jest z II poł. XVIII w. nadany przez Stanisława Lubomirskiego Marszałka Wielkiego Koronnego i jego żonę Izabelę z Czartoryskich, zwaną Księżną Marszałkową oraz z lat 1889-1912 kiedy nadano mu styl neorenesansu francuskiego, W skład zespołu wchodzi:
  - Muzeum-Zamek – autentyczne wnętrza z XVII-XIX w.,
  - oranżeria – budynek klasycystyczny z ogrodem zimowym na parterze, budowana w latach 1799-1802,
  - zameczek romantyczny w stylu neogotyckim, po przeróbce w 1806 r.,
  - ujeżdżalnia z lat 1828-1830 r., obok korty tenisowe z lat 20-tych XX w.,
  - stoczykarnia – w szklarni wystawowej prezentowane są stoczyki najefektowniejsze, będące w okresie kwitnienia,
  - stajnie cugowe z lat 1898-1902, zabytkowe boksy dla koni, ekspozycja paradnych uprzęży,
  - powozownia z 1902 r., kolekcja powozów używanych przez Potockich oraz zakupionych przez Muzeum-Zamek w Łańcucie, na ścianach trofea myśliwskie,
  - ekspozycja Sztuki Cerkiewnej (ikony, paramenty liturgiczne, starodruki, rzemiosło artystyczne) od XV do XX w.,
  - park typu krajobrazowego o powierzchni ok. 30 ha, z przełomu XVIII i XX w., ostatecznie ukształtowany w latach 1890-1904,
  - Kasyno Urzędnicze, ekspozycja pamiątek po 10 PSK z Łańcuta – walczącego podczas II wojny światowej jako pułk rozpoznawczy w 1. Dywizji Panczernej dowodzonej przez gen. Stanisława Maczka.

Wydarzenia:

- Muzyczny Festiwal w Łańcucie,
- Międzynarodowe Kursy Muzyczne im. Zenona Brzewskiego.

Informacja:

Podkarpacka Agencja Turystyczna z punktem informacji turystycznej***, 37-100 Łańcut, ul. 3 Maja 10, tel. 17 225 48 50, www.lancut.pl

ok. 0,6 km * PKR 14A

Trasa spacerowa:

Ul. Rzeczna (parking przy bazylice) – ul. Kościelna – rynek (skwer, fontanna, ławeczki) – ul. Kościuszki – parking

Warto zobaczyć:

- bazylikę pw. św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty z 1526 r.,
- starą plebanię przy ul. księdza Sitki 3,
- rynek,
- willę z ogrodem z 1933 przy ul. Jadernych 1,
- willę z początku XX w. przy ul. Jadernych 5,
- zakład fotograficzny Jadernych z 1906, Jaderńówka, ob. muzeum fotografii, filia Muzeum Regionalnego,
- dom przy ul. Jadernych 21,
- zespół budynków OSP przy ul. Kilińskiego 27: drewniana strażnica z 1882, drewniana kręgielnia z 1894 r., wozownia z 1921r.,
- dworek Suchorzewskich z początku XIX w. z ogrodem.

Informacja:

Gmina Miejska Mielec, ul. Żeromskiego 26, 39-300 Mielec, tel. 17 788 85 04, www.mielec.pl

ok. 1 km * PKR 15A

Trasa spacerowa:

Ul. Rzeszowska (parking) – ul. Wolności – pl. Wolności (pomnik, fontanna, kościół św. Józefa) – ul. A. Mickiewicza – ul. Sandomierska (park miejski) – ul. Wolności – ul. Rzeszowska

Warto zobaczyć:

- pomnik na Placu Wolności,
- sanktuarium św. Józefa, Oblubieńca NMP z XIX i XX w.,
- stację kolejową od strony peronów,
- budynek oficyny pałacowej (ob. Biblioteka Publiczna)
- most kolejowy nad Sanem,
- zabytkowy wóz strażacki,
- ławeczkę – pomnik Marii Resseguier w parku przy pl. Wolności,
- kaplicę w Nisku – Warchołach z 1884 r. na terenie letniej rezydencji Marii i Oliviera hr. Resseguier.

Informacja:

Urząd Gminy i Miasta Nisko, Plac Wolności 14, 37-400 Nisko, tel. 15 841 56 48, www.nisko.pl

PKR 16A ok. 2,5 km **

Trasa spacerowa:

Pl. Rybi (parking, Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej) – ul. Ratuszowa – pl. Dominikański – rynek – ul. A. Asnyka (kościół św. Marii Magdaleny, klasztor oo. Franciszkanów) – ul. Katedralna (sobór św. Jana Chrzciciela, Muzeum Twierdzy Przemysł) – pl. Katedralny (bazylika Świętego Jana Chrzciciela i Wniebowzięcia NMP, kuria, seminarium) – ul. Zamkowa (zamek, PCKiN, Teatr Fredreum) – ul. Zamkowa – ul. Kapitulna – ul. Tartarska (klasztor sióstr Karmelitanek Bosych) – ul. Karmelicka (klasztor Karmelitów Bosych) – ul. Władycze (SP 11, wieża zegarowa – Muzeum Dzwonów i Fajek, pomnik Jana Pawła II, fontanna) – ul. Franciszkańska – ul. Kazimierza Wielkiego – Przechodnia Wąwóz – ul. Wąwóz – parking

Przemysł położony jest nad Sanem przy ujściu Wiaru ok. 15 km od granicy z Ukrainą. Był miastem królewskim I Rzeczypospolitej i stolicą ziemi przemyskiej wchodzącej w skład województwa ruskiego.

Warto zobaczyć:

- zamek Kazimierzowski z 1340 r., odbudowany w latach 1514-1553 oraz przebudowywany w XVII i XVIII w.,
- pałac Lubomirskich z lat 1885-1887, wybudowany na zlecenie księcia Hieronima Adama Lubomirskiego, wg proj. Maksymiliana Nitscha,
- pałac Biskupów Grekokatolickich z lat 1898-1900,
- dworek Stanisława Orzechowskiego,
- pałac Biskupów Rzymskokatolickich,
- gotycką archikatedrę Wniebowzięcia NMP i św. Jana Chrzciciela z 1495 r., przebudowaną w stylu barokowym w latach 1724-1744,
- kościół św. Marii Magdaleny z XVIII w. i klasztor oo. Franciszkanów,
- późnorennesansowy kościół św. Teresy z Avila i klasztor oo. Karmelitów Bosych z XVII w.,
- barokowy kościół św. Antoniego Padewskiego i klasztor oo. Franciszkanów Reformatorów z XVII w.,
- barokowy kościół Trójcy Przenajświętszej i klasztor ss. Benedyktynki z XVIII w.,
- neogotycki kościół św. Józefa z lat 1912-1923, wybudowany przez zakon Salezjanów,
- kościół Matki Bożej Szkaplerznej i klasztor ss. Karmelitanek Bosych z lat 1899-1900 r.,
- kościół Matki Bożej Nieustającej Pomocy,
- kościół św. Jana Apostoła z lat 1887-1901,
- kościół Metodystów,
- archikatedra bizantyjsko-ukraińską, sobór św. Jana Chrzciciela z lat 1626-1632, wybudowany przez Jezuitów,
- cerkiew bizantyjsko-ukraińską Matki Bożej Bolesnej i klasztor oo. Bazylianów z 1913 r.,
- drewnianą cerkiew bizantyjsko-ukraińską Wniebowstąpienia Pańskiego z pocz. XVII w.,
- cerkiew prawosławną Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy z 1880 r.,
- cerkiew prawosławną Zaśnięcia Przenajświętszej Bogurodzicy z 1887 r.,
- Nową synagogę z 1910 r.,
- synagogę Zasańską z lat 1890-1892,
- gmachy Urzędu Miejskiego i Urzędu Wojewódzkiego,
- zabytkową zabudowę rynku,
- fragmenty murów miejskich z XVI i XVII w. na ul. Basztowej,
- Muzeum Archidiecejalne zał. w 1902 r.,
- Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej zał. w 1909 r.,
- Muzeum Twierdzy Przemysł,
- neobarokowy dworzec kolejowy z lat 1859-1860,
- wieżę zegarową – Muzeum Dzwonów i Fajek,
- Dom Robotniczy (Wyższa Szkoła Prawa i Administracji),
- forty Twierdzy Przemysł z lat 1853-1856,
- bunkry Linii Mołotowa.

Informacja:

Centrum Informacji Turystycznej w Przemysłu**, 37-700 Przemysł, ul. Grodzka 1, tel. 16 675 21 63, www.visit.przemysl.pl

KRASICZYN – ZAMEK I PARK

PKR 17A ok. 0,7 km **

Trasa spacerowa:

Trasa zwiedzania obejmuje m.in. dziedzi-
niec zamkowy, kryptę w Baszcie Boskiej,
gabinet myśliwski w Baszcie Szlacheckiej,
kaplicę zamkową pw. Wniebowzięcia
Najświętszej Marii Panny, sale ekspozy-
cyjne, część parkową.

Dla w-sknersów zamek dostępny w części parterowej i parkowo-ogrodowej

Warto zobaczyć:

- renesansowo-manierystyczny zamek w Krasiczynie, pierwotnie zbudowany na przełomie XVI i XVII w, przez Stanisława Krasickiego, charakterystyczne są 4 wieże narożne: Boska, Papieska, Królewska i Szlachecka, Zamek jest otoczony parkiem, kościół parafialny św. Marcina z XVII w.

Informacja:

Zespół Zamkowo – Parkowy w Krasiczynie, 37-741 Krasiczyn 179,
tel. 16 671 83 12, wew 55, www.krasiczyn.com.pl

SZLAK ARCHITEKTURY DREWNIANEJ

PKR 17B trasa samochodowa ok. 1200 km ***

Szlak Architektury Drewnianej w województwie podkarpackim, o łącznej długości 1202 km, podzielony jest na 9 tras. Najczęściej spotykanymi obiektami są drewniane cerkwie zabytkowe kościoły i wiejskie zagrody. Spotkać można także stare dworki oraz zabytki techniki.

Trasa samochodowa obejmuje 127 obiektów:

Trasa 1 (krośnieńsko-brzozowska) – 134 km ● Trasa nr 2 (sanocko-dynowska) – 80 km ● Trasa 2a. Dynów – Bircza ● Trasa 3 (ustrzycko-leska) – 118 km ● Wariant 3a. Ustrzyki Dolne – Chmiel ● Trasa 4 (sanocko-dukielska) – 113 km ● Trasa 5 (przemyska) Przemysł – Kalwaria Pałacowska – 67 km ● Trasa 6 (lubaczowska) – 189 km ● Trasa 6a. Lubaczów – Wielkie Oczy ● Trasa 6b łącznikowa Przeworsk – Lubaczów ● Trasa nr 7 (rzeszowsko-jarosławska) – 133 km ● Trasa 7 a. Trasa łącznikowa z trasą II sanocko-dynowską ● Trasa nr 8 (jasielsko-dębicko-ropczycka) – 136 km ● Trasa nr 9 (tarnobrzESCO-niżańska) – 232 km.

Informacja:

Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna**, 35-959 Rzeszów,
ul. Grunwaldzka 2, tel. 17 852 00 09, www.wrota.podkarpackie.pl

KALWARIA PAŁAWSKA

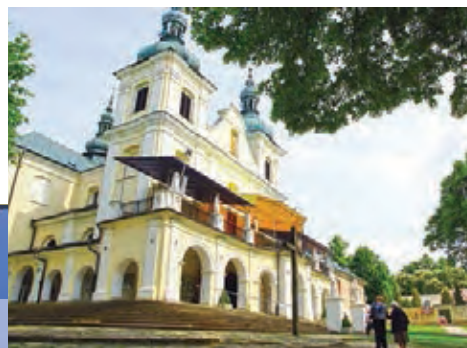
ok. 3 km *** PKR 17C

Trasa spacerowa:

Parking przy klasztorze oo. Franciszkanów. Dla w-sknersów dostępna jest tylko dolna część Kalwarii, kościół i klasztor.

Wieś Kalwaria Pałacowska położona jest w gminie Fredropol Bieszczad ok. 24 km na południowy-zachód od Przemyśla.

Warto zobaczyć:

- zespół klasztorny Franciszkanów z kaplicami kalwaryjskimi,
- kościół pw. Znalezienia Krzyża Świętego z 1775 r.,
- klasztor z lat 1770-75 i 1845-52,
- dzwonnice 1878 r.,
- kaplicę grobową Tyszkowskich z 1896 r., (Kaplica Powołań z 1906 r.),
- nowicjat z pocz. XX w.,
- 42 kaplice i kapliczki kalwaryjskie w tym 6 drewnianych z lat 1825-75.

Informacja:

Sanktuarium Męki Pańskiej i Matki Bożej Kalwaryjskiej,
37-743 Kalwaria Pałacowska 40, tel. 16 671 95 44, www.kalwariapałacowska.pl

BOLESTRASZYCE – ARBORETUM

PKR 17D ok. 1,2 km **

Arboretum w Bolestraszycach położone jest 7 km na północny wschód od Przemyśla, na krawędzi bezleśnego proggu lessowego oraz Kotliny Sandomierskiej.

Historyczne założenie obejmuje park i dwór, w którym w połowie XIX w. mieszkał i tworzył znakomity malarz Piotr Michałowski. Arboretum obejmuje dziewiętnastowieczny fort dawnej Twierdzy Przemyśl. Wiekowe drzewa, pozostałe z dawnych ogrodów zamkowych, stanowią malowniczy akcent wśród nowych nasadzeń, na które składają się gatunki obcego pochodzenia i rodzime drzewa, krzewy oraz rzadkie, zagrożone, ginące i chronione gatunki roślin. Arboretum nawiązuje do starych tradycji małopolskich ogrodów, w szczególności do: Sieniawy Izabeli Czartoryskiej, Zarzeczca Magdaleny Morskiej-Dzieduszyckiej, Dubiecka Krasickich, Miżyńca Lubomirskich i Medyki Pawlikowskich.

W Muzeum Przyrodniczym prezentowane są wystawy stałe „Chrońmy ptaki” – wystawa ornitologiczna i wystawa fotograficzna W oparciu o wystawy i zgromadzone kolekcje roślin działalność edukacyjną prowadzi Centrum Edukacji Dziedzictwa Kulturowo-Przyrodniczego. Na terenie Arboretum prezentowane są również rzeźby – wiklinowe obiekty powstałe w czasie Międzynarodowych Plenerów Artystycznych „Wiklina w Arboretum”.

Informacja:

Arboretum i Zakład Fizjografii w Bolestraszycach, Bolestraszyce 130, 37-722 Wyszatyce, tel. 16 671 64 25, arboretum@poczta.onet.pl, www.bolestraszyce.com.pl

DUBIECKO – PAŁAC I OGRODY

ok. 0,6 km * PKR 17E

Trasa spacerowa:

Dubiecko ul. Zamkowa (parking przypałacowy) – można zwiedzić pałac i część parkową

Wieś Dubiecko położona jest na Pogórzu Dynowskim nad Sanem. W 1389 r. Władysław Jagiełło nadał w wieczyste posiadanie wieś królewską Dubiecko Piotrowi Kmicie. Miejscowość otrzymała prawa miejskie w 1407 r. przywilejem króla Władysława II Jagiełły.

W 1588 r. Dubiecko przeszło w posiadanie rodu Krasickich z Siecina. W 1626 r. Grzegorz Krasicki, przebudował zamek. Po Krasickich zamek w Dubiecku przeszedł na własność hrabiów Konarskich.

Warto zobaczyć:

- cerkiew greckokatolicką pw. Podniesienia Krzyża Świętego, dziś Kresowy Dom Sztuki,
- kościół pw. Niepokalanego Serca NMP z 1934-1952, z XV-wieczną gotycką kropielnicą,
- pałac z lat 1771-1790 i park z unikatowymi gatunkami drzew, 300 letni dąb,
- prywatne Muzeum Skamieniałości i Mineratów Roberta Szybiaka (ul. Krasickiego 3).

Informacja:

Zamek Dubiecko, ul. Zamkowa 1,37-750 Dubiecko, tel. 16 651 10 58, 530 707 099, recepcja@dubiecko.com, www.dubiecko.com

PKR 18A ok. 2 km *

Trasa spacerowa:

Pl. A. Mickiewicza (parking, skwer, fontanny) – rynek (ratusz, skwer) – ul. Marszałka J. Piłsudskiego – ul. Kościelna (bazylika pw. Ducha Świętego) – ul. Szkolna – ul. Krakowska (zespół pałacowo-parkowy) – ul. Krakowska – ul. Marszałka J. Piłsudskiego – rynek – pl. A. Mickiewicza

Warto zobaczyć:

- zespół gotycko obronny klasztoru Bożogrobców:
- gotycką bazylikę kolegiacką pw. Ducha Świętego z lat 1430-1473, wewnątrz wystrój barokowy, z XVIII w.
- kaplicę Bożego Grobu z lat 1692-1712, replika Grobu Bożego z Jerozolimy,
- ostatni męski klasztor Bożogrobców w Europie,
- zespół gotyckiego obronny klasztoru Bernardynów:
- gotycki kościół Świętej Barbary z 1461 r., wystrój barokowy
- kaplicę Świętego Antoniego z 1757 r.,
- gotycki klasztor z końca XV w.,
- zespół barokowy klasztoru ss. Szarytek:
- kościół Matki Bożej Śnieżnej z lat 1768-1780, fundacja Antoniego i Zofii Lubomirskich
- klasztor z 2. poł. XVIII w., mieścił szpital i szkołę dla dziewcząt, ob. Dom Opieki i przedszkole,
- spichrz z 1869 r.,
- Kopiec Tatarski w Przeworsku – usypyany na pamiętkę odparcia przez mieszczan najazdu tatarskiego w 1624 r., na kopcu kapliczka XVII w.
- zespół pałacowo-parkowy z 1807 r., Henryka Lubomirskiego,
- dwór Habichta z 1922 r. dla Ernesta Habichta, pełnomocnika Ordynacji Lubomirskich na tzw. Podzamczu,
- dwór Skaliszów z 1929 r.,
- willę Zajączkowskich z 1912 r. z charakterystyczną drewnianą werandą i loggią,
- willę Ordynacką,
- zabudowę ulicy Lubomirskich – zespół budynków willowych,
- ratusz z pierwszej poł. XV w., siedziba magistratu, wagi miejskiej oraz sądu wójtowsko-ławniczego, przebudowany w 1909 r., na wieży ratusza platforma widokowa,
- zespół dworca kolei wąskotorowej Przeworsk Główny,
- budynek Starej Poczty i Starostwa z 1905 r.,
- gmach Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”,
- oberżę z XVII w.,
- więzienie pańszczyźniane z XVIII w. jako więzienie dla okolicznych chłopów, użytkowany przez Ordynację Przeworską,
- fragmenty murów obronnych z XVI w. przy klasztorze oo. Bernardynów i bazylice Ducha Świętego oraz przy ulicach: Tkackiej, Kazimierzowskiej, Kilińskiego.

Informacja:

Urząd Miasta Przeworska, Jagiellońska 10, 37-200 Przeworsk, tel. 16 648 78 44, www.przeworsk.um.gov.pl

ok. 0,8 km * PKR 18B

Sieniawa położona jest w Dolinie Dolnego Sanu, w południowej części Kotliny Sandomierskiej. Miasteczko leży 2 km od Sanu. Na północy i wschodzie ciągną się wielkie połacie lasów Sieniawskich. Teren na północy jest falisty i pagórkowaty, pokryty resztkami lasów dawnej puszczy Sandomierskiej. Na wschodnie w kierunku Oleszyc znajdują się także kompleksy leśne o szerokości 20 km.

Pałac Sieniawa swoje powstanie i rozwój zawdzięcza dwóm wielkim rodom magnackim Sieniawskich i Czartoryskich. Założyciel miasta Mikołaj Hieronim Sieniawski był wojewodą wołyńskim i hetmanem polnym koronnym, właścicielem olbrzymich dóbr na wschodnich terenach dawnej Rzeczypospolitej.

Dzieje istniejącego do dziś pałacu łączą się z postacią syna założyciela miasta – Adamem Mikołajem Sieniawskim, hrabią na Szkłowie i Myszy, kasztelanem krakowskim, od 1706 r. hetmanem wielkim koronnym. Syn Mikołaja Sieniawskiego – Adam Mikołaj, odziedziczył po ojcu zamiłowanie do Sieniawy i zaangażował się w jej dalszy rozwój.

Częstymi gośćmi byli tu także Julian Ursyn Niemcewicz i Juliusz Kossak. Odbywały się tutaj liczne bale, zabawy, spotkania literackie i naukowe oraz przedstawienia teatralne. W XIX w. pałac stanowił centrum intelektualne i kulturalne tego rejonu Polski.

W latach 1998-2002 Agencja Nieruchomości Rolnych dokonała gruntownej odbudowy pałacu, dzięki której pałac wrócił do dawnej świetności.

Dziś pałac pełni funkcję hotelarsko-restauracyjną i centrum konferencyjnego. Jest miejscem organizacji dużych konferencji, sympozjów, seminariów, szkoleń i zjazdów integracyjnych.

Informacja:

Sieniawa Pałac Hotel, ul. Kościuszki 32, 37-530 Sieniawa k. Rzeszowa, tel. 16 649 17 00, www.palacsieniawa.pl

ROPCZYCE

PKR 19A ok. 0,5 km *

Trasa spacerowa:

Rynek (parking, skwer, pomnik, poczta) – ul. ks. dr. Zwierza (kościół Przemienienia Pańskiego) – al. ks. Prąta-ta Cieśli (sąd) – ul. J. Słowackiego (Urząd Miasta) – ul. A. Mickiewicza – rynek

Ropczyce położone są na pograniczu Pogórza Środkowobeskidzkiego i Kotliny Sandomierskiej nad rzeką Wielopolką.

Warto zobaczyć:

- gotycki kościół pw. Przemienienia Pańskiego z ok. 1368 r. przebudowany w 1873 r.,
- barokowe sanktuarium NMP Królowej Rodzin z ok. 1730 r., remontowane w latach 1883 i 1951, wraz z bramą wejściową i ogrodzeniem z XIX w.,
- kapliczkę św. Jana Nepomucena z XIX w., na rynku,
- dom drewniany z XIX w., miejsce urodzenia Józefa Mehoffera,
- pomnik pamięci bohaterów walczących o niepodległość,
- cmentarz żydowski – kirkut
  - szlak chasydzki.

Informacja:

Urząd Miejski w Ropczycach, ul. Krisego 1, 39-100 Ropczyce, tel. 17 22 10 510, www.ropczyce.eu

TYCZYN

ok. 1,6 km * PKR 20A

Trasa spacerowa:

Ul. A. Mickiewicza (parking, kościół św. Katarzyny i Świętej Trójcy) – rynek (studnia, skwer) – ul. Grunwaldzka (park, pałac) – rynek – ul. A. Mickiewicza

Tyczyn położony jest w powiecie rzeszowskim i graniczy na południu bezpośrednio z Rzeszowem.

Warto zobaczyć:

- układ urbanistyczny średniowiecznego miasta ukształtowany w 1368 r.,
- barokowy kościół św. Katarzyny i Świętej Trójcy z 2 połowy XV w., przebudowany za czasów Jana Klemensa Branickiego w latach 1720-1770, dobudowano wówczas kaplicę św. Trójcy, dwie wieże wg proj. Jana Henryka Klemma, sztukaterie wykonał Gottfried Schulz, a freski Antoni Perliczka,
- zespół pałacowo – parkowy Wodzickich z II. poł. XIX / pocz. XX w., w stylu historyzującym, eklektycznym, ob. zespół szkół,
- dawny spichlerz pałacowy, Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej,
- dworek Antoniego Betańskiego z II poł. XVIII w., przebudowany w XIX w., dawna prywatna rezydencja tyczyńskiego proboszcza w latach 1770-1783,
- pomnik figura ks. dr. Jana Zwierza.

Informacja:

Urzędu Miejskiego w Tyczynie, Rynek 18, 36-020 Tyczyn, tel: 17 221 93 10, www.tyczyn.pl

SANOK

PKR 21A ok. 2 km **

Trasa spacerowa:

Ul. Zamkowa (parking, sobór św. Trójcy, zamek królewski, kościół Adwentystów Dnia Siódmego) – pl. św. Jana (pomnik krzyże) – rynek (pomnik Z. Beksińskiego, Urząd Miasta, kościół i klasztor Franciszkanów) – ul. 3 Maja – ul. T. Kościuszki (pomnik T. Kościuszki, wejście do parku) – pl. Harcerski (muszla koncertowa) – ul. Marszałka J. Piłsudskiego – pl. św. Michała (kościół Przemienienia Pańskiego) – ul. Grodzka – rynek – ul. Zamkowa

Warto zobaczyć:

- zamek królewski z XVI w., Muzeum Historyczne,
- barokowy kościół i klasztor Franciszkanów z lat 1632-40,
- kościół Przemienienia Pańskiego z lat 1874-87,
- dom mansjonarski z lat 1750-75, obecnie MOK,
- archikatedrę, sobór prawosławny pw. Świętej Trójcy z 1784 r., cerkiew greko-katolicka, we wnętrzu ikonostas z XIX w.,
- cerkiew św. Dymitra,
- synagogę z 1924 r., Rynek 10,
- rynek miejski z 1786 r.,
- eklektyczny ratusz z lat 1875-80 dawnej Rady Powiatowej przy ul. Rynek 1,
- ratusz z XVIII w., przebudowany w 1892 r., przy ul. Rynek 15,
- zabytkowe kamienice na starówce z XIX w.,
- zajazd z lat 1775-99, ul. Zamkowa 2, Muzeum Historyczne,
- zajazd – ul. Romualda Traugutta 3, Muzeum Budownictwa Ludowego,
- willę Zaleskich,
- Ramerówkę,
- park miejski im. A. Mickiewicza, kopiec A. Mickiewicza.

Informacja:

Centrum IT w Sanoku****, 38-500 Sanok, ul. Rynek 14, tel. 13 464 45 33, www.sanok.pl

STALOWA WOLA

ok. 2 km ** PKR 22A

Trasa spacerowa: Stalowa

Wola Rozwadów – ul. J. Dąbrowskiego (parking, Dworzec PKP) – ul. Jagiellońska – rynek (skwer) – ul. P. Ściegiennego (kościół pw. Matki Bożej Szkaplerznej) – rynek – ul. W. Broniewskiego – ul. M. Kopernika (pałac Lubomirskich – Muzeum Regionalne) – ul. M. Kopernika – ul. J. Dąbrowskiego

Szkaplerznej) – rynek – ul. W. Broniewskiego – ul. M. Kopernika (pałac Lubomirskich – Muzeum Regionalne) – ul. M. Kopernika – ul. J. Dąbrowskiego

Warto zobaczyć:

- zespół klasztorny Ojców Kapucynów i kościół Zwiastowania Pańskiego z lat 1752-1754 w stylu baroku toskańskiego,
- drewniany kościół św. Floriana z 1802 r. i drewnianą dzwonicę,
- kościół pw. Matki Bożej Szkaplerznej z 1907 r.,
- zamek Lubomirskich (Muzeum Regionalne),
- synagogę,
- obelisk w Charzewicach.

Informacja:

Punkt IT o Art. Deco w Stalowej Woli**, 37-464 Stalowa Wola, ul. Sandomierska 1, tel. 15 844 85 56, www.stalowawola.pl

Niepokalanego Poczęcia NMP, wieża dzwonicza) – rynek – ul. A. Mickiewicza – ul. Przecławczyka (synagoga – muzeum) – rynek

STRYZÓW

ok. 1 km * PKR 23A

Trasa spacerowa:

Rynek (parking, skwer, fontanna) – ul. Przekopna (kościół kolegiacki Niepokalanego Poczęcia NMP, wieża dzwonicza) – rynek – ul. A. Mickiewicza – ul. Przecławczyka (synagoga – muzeum) – rynek

Warto zobaczyć:

- kościół kolegiacki Niepokalanego Poczęcia NMP z XV w., po pożarze odbudowany w XVII w.,
- historyczny rynek,
- wieżę kościoła kolegiackiego,
- tunel schronowy, zbudowany przez niemiecką firmę „Organisation Todt” w latach 1940-41 r., w skład zespołu wchodziły: tunel schronowy dla pociągu sztabowego, bierne schrony zaplecza technologicznego, tunel instalacyjny, 1-torowa bocznicza kolejowa, drewniany peron pomiędzy tunelem, a stacją kolejową oraz grobla,
- pomnik św. Michała na rynku – patrona miasta,
- dwór Dydyńskich i park z XVIII w.,
- zespół pałacowy z końca XIX w., własność Wołkowickich i Konopków, ob. Dom Dziecka im. Janusza Korczaka,
- synagogę.

Informacja:

Urząd Miejski w Strzyżowie, ul. Przecławczyka 5, 38-100 Strzyżów, tel. 17 276 13 54, www.strzyzow.pl

TARNOBRZEG

PKR 24A ok. 1,6 km *

Trasa spacerowa:

Ul. Targowa/Szeroka (parking) – pl. B. Głowackiego (pomnik Bartosza Głowackiego, fontanna) – ul. T. Kościuszki (kościół i klasztor Dominikanów) – ul. Sandomierska – pl. Górnika (zamek i park Tarnowskich) – ul. Sandomierska – rynek – ul. Targowa

Tarnobrzeg leży na prawym brzegu Wisły w Kotlinie Sandomierskiej na pograniczu Równiny Tarnobrzkiej i Niziny Nadwiślańskiej, na Podkarpaciu północnym.

Warto zobaczyć:

- sanktuarium Matki Bożej Dzikowskiej, barokowy kościół Wniebowzięcia NMP i klasztor Dominikanów z końca XVII w.,
- pałac Tarnowskich herbu Leliwa z XV – XVII w. w Dzikowie wraz z kompleksem parkowo – ogrodowym,
- rynek,
- pomnik Bartosza Głowackiego na rynku,
- gotycki kościół św. Marii Magdaleny z XIV w.,
- neogotycki pałac myśliwski Szindlerów,
- kościół MB Nieustającej Pomocy,
- klasycystyczny dwór Padewiczów,
- Las Zwierzyniecki,
- Jezioro Tarnobrzeskie i marinę.

Informacja:

Urząd Miasta Tarnobrzega, ul. Kościuszki 32, 39-400 Tarnobrzeg, tel. 15 822 65 70, www.tarnobrzeg.pl

BARANÓW SANDOMIERSKI – PERŁA ARCHITEKTURY RENESANSOWEJ

ok. 1,6 km * **PKR 25A**

Trasa spacerowa:

Ul. Zamkowa (parking zamkowy) – zamek, dziedziniec, podzamcze

Baranów Sandomierski położony jest nad Wisłą i Babulówką ok. 12 km na południowy zachód od Tarnobrzega. Historycznie położony jest w Małopolsce, na ziemi sandomierskiej.

Warto zobaczyć:

- fortecę w Baranowie Sandomierskim położoną nad Wisłą, pierwotny rycerski dwór obronny w miejscu dzisiejszego dziedzińca, należał do rodziny Baranowskich herbu Grzymała, następnymi właścicielami był ród Górków z Wielkopolski, następnie Leszczyński herbu Własiawa, który wybudował tu dwór renesansowy na planie prostokąta stanowiący dziś część zachodnią zamku,
- późnorenesansowy kościół z lat 1604-1607. pierwotnie zbór kalwiński, rozbudowany w XIX w.,
- przeprawę promową przez Wisłę: Świniary – Baranów Sandomierski.

Informacja:

Zespół Zamkowo-Parkowy Baranów Sandomierski, ul. Zamkowa 22, 39-450 Baranów Sandomierski, tel. 15 811 80 39-40, wew. 100, www.baranowsandomierski.pl